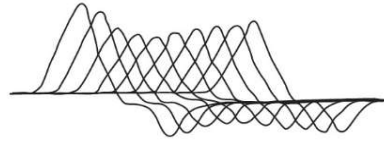

SFKNF

*SVENSK FÖRENING FÖR
KLINISK NEUROFYSIOLOGI*

EEG-ordlista 2021

utarbetad för
Svensk Förening för Klinisk Neurofysiologi

en av styrelsen utsedd arbetsgrupp:
Josefin Nilsson, Åsa Amandusson och Douglas Hägerström

förankrad och bearbetad i samråd med:
Sveriges Neurofysiologiska kliniker

FÖRORD

Ordlistan har utarbetats med utgångspunkt från
IFCN's internationella EEG-ordlista:

“A revised glossary of terms most commonly used by clinical
electroencephalographers and updated proposal for the report format of
the EEG findings. Revision 2017” av Kane et al
och den tidigare svenska EEG-ordlistan (1991)
inspirerade av Anders Hedström och Eva Svanborgs förarbeten.

Vi har valt de ord och begrepp vi bedömt viktiga för EEG-tolkande
neurofysiologer och ofta översatt till svenska men många gånger också
enats om att det mest lämpliga är att behålla den inarbetade
internationella termen. En del relevanta begrepp vilka vi saknat i listan från
Kane har vi dessutom lagt till.

Målbilden är en svensk samsyn för vårt EEG-ordbruk,
för att kunna vara ett värdefullt hjälpmedel i den dagliga EEG-
verksamheten.

I vissa fall har detta medfört en ”glidning” mot det internationella
språkbruket, exempelvis gällande det internationella jämställandet av
”alpha rhythm” med ”posterior dominant rhythm”.

Målet har inte varit att skapa en lärobok, där alla termer förklaras på ett
vetenskapligt sätt. Vi har istället valt så enkla men ändå tydliga
förklaringar som möjligt. Ordlistan är inte heller ”komplett”, de ord vi inte
bedömt relevanta som ”EEG-ord” har exkluderats, exempelvis allt för
tekniska termer.

...vi vet också att nya ord och begrepp tillkommer och låter med varm
hand föreningen avgöra när det är dags för nästa revision
(och vår förhoppning är att det inte ska dröja 30 år)

Josefin Asa Douglas

SFKNF 2021 - term

10-10-systemet

SFKNF 2021 - beskrivning

Ett system för standardiserad skalpelelektrod-placering rekommenderat av IFCN.

10-20-systemet

Ett system för standardiserad skalpelelektrod-placering rekommenderat av IFCN.

14 och 6 Hz positiva vågor

Normalvariant.

Episoder av bågformade vågor med frekvenser på 13-17 Hz och/eller 5-7 Hz (vanligast dock 14 och/eller 6 Hz), som ffa registreras över bakre temporala regioner på ena eller bägge sidorna under sömn. Vågornas skarpaste faser är positiva. Amplituder varierar, men är vanligen under 75 μ V.

3 Hz spike(-and)(-slow)-wave-aktivitet

Karaktäristisk episod eller sekvens med regelbundna spike-and-slow-wave komplex vilka repeteras med frekvens 3 - 3.5 Hz (mätt under de första sekunderna av sekvensen). Aktiviteten är bilateral och synkron i start och avslutning samt har vanligen högst amplituder över de frontala områdena.

6 Hz spike(-and)(-slow)-waves

Spike-and-slow-wave komplex med frekvens 4 - 7 Hz, oftast 6 Hz, vanligen förekommande i korta skurar bilateralt synkront, symmetriskt eller asymmetriskt.

Tidigare synonymer: phantom spike-and-wave respektive mikrospike and wave - dessa termer bör inte användas.

absens

Klinisk anfallsbeskrivning avseende icke-motoriskt anfall med generaliserad start och medvetandepåverkan.

Termen bör ej användas vid beskrivning av EEG-mönster.

activité moyenne

Neonatalt EEG mönster i vakenhet och aktiv sömn hos spädbarn motsv GV 36 till fullgångna som karaktäriseras av kontinuerlig låg- till medelamplitudig (20-50 μ V) bakgrundsaktivitet med blandade frekvenser med dominans inom theta- och deltabanden med överridande betaaktivitet.

aktiv sömn

Normalt sömnstadium hos spädbarn. Karakteriseras av slutna ögon, återkommande perioder med snabba ögonrörelser, oregelbunden andning och små rörelser i kroppen. Hos fullgångna barn visar EEG activité moyenne (se denna term), hos prematura barn motsvarande < 34 GV tracé discontinu (se denna term).

aktivering

Åtgärd som utförs för att öka eller framkalla normal eller patologisk EEG-aktivitet. Exempel: hyperventilation, fotostimulering, sömn eller sensorisk stimulering. Synonym: provokation.

aktivitet	Varje våg eller vågsekvens i EEG.
alfaaktivitet	Rytm inom frekvensområdet 8-13 Hz. Synonym: alfarytm. Detta begrepp bör inte användas som synonym till den postcentrala grundrytmen (även om alfarytm internationellt har varit synonymt med detta).
alfaband	Frekvensområdet från 8 till och med 13 Hz.
alfarytm	Rytm inom frekvensområdet 8-13 Hz. Synonym: alfaaktivitet. Detta begrepp bör inte användas som synonym till den postcentrala grundrytmen (även om alfarytm internationellt har varit synonymt med detta).
alfavåg	Våg med duration 1/8–1/13 s (77–125 ms), motsvarande en frekvens inom alfaområdet.
amplitud	Är ett mått på förändring i EEG-signal. Uttrycks vanligen i mikroV (μ V) och mäts mellan maximalt och minimalt utslag (peak-to-peak).
amplitudintegrerat EEG (aEEG)	En anpassad presentation av EEG-aktivitet baserad på signalbehandling med bland annat asymmetriskt band-pass-filter, logaritmisk presentation av amplitud, rektifiering, utjämning och tidskomprimering (så att flera timmars registrering kan visas på samma skärm). aEEG används ofta i neonatal och annan intensivvård för att monitorera förlopp, exempelvis efter hypoxi eller ischemi, för att enkelt få överblick över förändringar i bakgrundsaktivitet och även påvisa anfallsepisoder. Tidigare använd synonym: CFM (cerebral function monitor).
anfallsaktivitet	Mönster bestående av EEG-urladdningar med relativt abrupt start och avslutning, med en karaktäristisk utveckling samt vanligen duration av minst flera sekunder. De ingående vågorna och komplexen varierar i form, frekvens, amplitud och topografi. De är i allmänhet rytmiska och visar ofta ökande amplituder och sjunkande frekvens under anfallet. När starten är fokal tenderar mönstret att efterhand spridas till andra områden. Kommentar: Elektrografisk anfallsaktivitet som registreras utan samtidiga kliniska symptom skall benämnas elektrografiskt eller subkliniskt anfall, dock förutsätter detta adekvat klinisk observation.
arousal	EEG bild som talar för övergång från lägre till högre vakenhetsgrad. Bra svensk term saknas.

artefakt	Varje i EEG registrerad potentialskillnad som har extracerebralt ursprung.
asymmetri	Skillnad i amplitud (>50%) eller frekvens (>1 Hz) över homologa delar av hemisfärerna.
asynkroni	När EEG-vågor eller andra grafoelement i olika regioner, inom samma hemisfär eller motsatta, inte uppträder samtidigt. Beskrivs i EEG-utlåtande som asynkron/-t. Kommentar: Definitionen avviker från definitionen av den fysiska termen asynkron vilken anger fasförhållande mellan vågrörelser.
attenuering / dämpning	Minskning av EEG-rytmers amplitud. Kan vara normalt (tex vid ögonöppning eller annan aktivering) eller patologiskt (till följd av skada eller tex vid anfallsstart).
avledning	Systemet för att detektera, förstärka och visualisera potentialskillnader mellan ett par elektroder, eller en elektrod mot en datorberäknad referens (exempelvis common average-referens). Synonym: kanal. En uppsättning av flera EEG-avledningar kallas montage.
bakgrundsaktivitet	All EEG-aktivitet som utgör omgivning för ett visst, normalt eller patologiskt, mönster och mot vilket ett sådant mönster avtecknar sig.
bandpassfilter	Ett filter som släpper igenom signaler med frekvens mellan två bestämda värden och reducerar känsligheten för övriga frekvenser.
baslinje	I praktiken en föreställd nollinje / medelvärde av EEG-aktivitet under en tidsperiod.
betaaktivitet	Rytm inom frekvensområdet >13-30 Hz.
betaband	Frekvensområdet från över 13 till och med 30 Hz.
betarytm	Rytm inom frekvensområdet >13-30 Hz.
betavåg	Våg med duration <1/13–1/30 s (33–76 ms), motsvarande en frekvens inom betaområdet.
bilateral	Involverande båda sidor av huvudet. Bilateral aktivitet kan vara oberoende, synkron/asynkron eller symmetrisk/asymmetrisk.

bilaterala oberoende periodiska komplex / bilaterala oberoende periodiska urladdningar (BIPDs)	BIPDs är bilaterala oberoende (alltså asynkrona) komplex med mer än 2 faser och bestående av skarpa vågor, spike- eller polyspike-komponenter eventuellt med efterföljande slow-wave. De varar i 60-600 ms och uppträder med vanligtvis 0,5-2 s mellanrum (men ibland upp till 10 s). Dessa komplex uppträder oftast med konstant morfologi på båda sidor mot en förlångsammad bakgrundsaktivitet med låga amplituder.
bipolär avledning	Avledning som visualiserar potentialskillnader mellan ett par utforskerande, ofta närliggande, elektroder. Synonym: bipolär kanal.
bipolär kanal	Kanal som visualiserar potentialskillnader mellan ett par utforskerande elektroder. Synonym: bipolär avledning.
bipolärt montage	Uppsättning bestående av flera bipolära kanaler där ingen elektrod är gemensam för samtliga kanaler. De bipolära kanalerna är oftast arrangerade i kedjor där det som används som referenselektrod (förstärkaringång 2) för en kanal blir utforskerande elektrod (förstärkaringång 1) i nästkommande kanal i kedjan. Kanalerna kan ordnas på olika sätt, se till exempel longitudinellt bipolärt montage respektive transversellt bipolärt montage.
blockering / hämning	Tydlig, temporär utsläckning av EEG-rytmer som svar på fysiologiska eller andra (exempelvis elektriska) stimuleringar.
breachrytm	EEG-aktivitet registrerad över eller intill en skallbensdefekt (till exempel efter fraktur, borrhål eller kraniotomi), med ökad amplitud jämfört med motsvarande område på andra sidan huvudet (vanligtvis mindre än tre gånger så hög). Rytmen består av snabb aktivitet med ett spikigt utseende blandat med alfa- eller myrytm, orsakat av bristande attenuering och förvrängning av skallbenet. Kommentar: en fysiologisk variant som ska skiljas ifrån epileptiform aktivitet, även om den kan vara associerad med en underliggande hjärnskada. <i>Tidigare försvenskad synonym: bräsch-aktivrytm - denna term bör inte användas.</i>

brief potentially ictal rhythmic discharges (BIRDs)

Fokal eller generaliserad rytmisk aktivitet med frekvens >4 Hz som varar 0,5-10 sekunder och som ej överensstämmer med normalvariant eller är del av ett burst-suppressionmönster. Aktiviteten skall sakna säkert kliniskt korrelerat och skall uppvisa utveckling och/eller likna övrig interiktal eller iktal aktivitet hos samma patient.

brus

Lågamplitudig störning i EEG-kanal.

burst/-ar

Grupperade vågor med minimum fyra faser och duration på 500 ms eller längre som uppträder plötsligt och skiljer ut sig från bakgrunden genom avvikande frekvens, form och/eller amplitud. Kommentar: behöver inte indikera patologi; ej synonymt med paroxysm.

burst-attenuation

Mönster som karakteriseras av burstar av theta- och/eller deltavågor, ibland uppblandande med snabbare vågor, omväxlande med perioder med attenuering (ofta definierat som >10 μ V men <50% av bakgrundsamplituden) där attenueringen omfattar mer än 50% av den aktuella tidsperioden. Jämför: burst-suppression.

burst-suppression

Mönster som karakteriseras av burstar av theta- och/eller deltavågor, ibland uppblandande med snabbare vågor, omväxlande med perioder med suppression (<10 μ V) där suppressionen omfattar mer än 50% av den aktuella tidsperioden. Kommentar: termen ska ej användas som beskrivning av normala diskontinuerliga mönster hos prematura barn. Jämför: burst-attenuation.

**centrotemporala sharp-waves /
centrotemporala komplex**

Uni- eller bilaterala trifasiska sharp-waves centrotemporalt, vanligen med en tangentiell dipol, orienterad med negativitet i centrotemporala/parietala områden och positivitet frontalt. Associerat med barndomsepilepsi med centrotemporala spikes (BCECTS). Ökar under sömn och har då en tendens att uppträda i serier. Synonym: rolandiska spikes.
Tidigare synonym: benigna epileptiforma urladdningar hos barn, BECT - denna term bör inte användas.

continuous spike and waves during sleep (CSWS)	1. Ett EEG-mönster med kraftig aktivering av epileptiform aktivitet under sömn, vanligen ses närmast kontinuerlig (1,5-2 Hz) spike-and-slow-wave aktivitet under non-REM-sömn, kan förekomma såväl diffust/bilateralt som fokalt. Otvetydiga kriterier för mängd epileptiform aktivitet saknas, såväl >50% som >85% under non-REM-sömn finns föreslaget. 2. Vardagligt använd som synonym för klinisk diagnos av en epileptisk encefalopati med kontinuerlig spike-and-wave-aktivitet under sömn med samtidig kognitiv, beteendemässig och/eller psykiatrisk tillbakagång. Epileptiska anfall är vanliga, men saknas hos vissa patienter. Eng: Epileptic encephalopathy with continuous spike-and-waves during sleep.
cykel	En fullständig tidsperiod av en återkommande oscillation/sekvens.
deltaaktivitet	Rytm med frekvens under 4 Hz.
deltaband	Frekvensområdet under 4 Hz.
deltabrush / deltaborste	Deltavåg med överlagrad snabb aktivitet. Normalt förekommande vecka 24-42 med maximum vecka 32-34.
deltarytm	Rytm med frekvens under 4 Hz.
deltavåg	Våg med duration 1/4–10 s (250–10000 ms), motsvarande en frekvens inom deltaområdet.
[desynkronisering]	Avser mekanismer som leder till blockering eller attenuering i EEG. <i>Bör inte användas i EEG-svar.</i>
diffus	Används om aktivitet som uppträder över stora delar av en eller båda hemisfärerna. För att undvika missförstånd måste termen åtföljas av modalitet, ex.: utbredning och symmetri.
dipol	Två motsatta laddningar åtskilda av ett avstånd utgör en dipol. En dipol har en lokalisering, en riktning samt en negativ och en positiv pol. Den summerade aktivitet som alstras i cortex skapar dipoler och beroende på riktningen kan dessa vara radiella (vinkelräta mot ytan), tangentiella (parallella med ytan) eller sneda/oblique. Vid s k dipolanalys/källanalys lokaliseras EEG-signalens källa tredimensionellt.

diskontinuerlig	Termen tillämpas: 1. Allmänt, i betydelsen: ej kontinuerlig. 2. Avseende bakgrundsaktivitet, vilken definieras som diskontinuerlig: då 10-49% av registreringen utgörs av supressioner eller uttalat attenuerad bakgrund.
djupsömn / slow-wave-sleep	Stadium N3 i non-REM-sömn, dominerad av lågfrekventa deltavågor, 0,5-2 Hz och peak-to-peak amplitud >75 µV, mätt i frontala regioner. Synonym: slow-wave-sleep.
duration	Längd från början till slutet på enskild våg/enskilt komplex eller längden på en beskriven sekvens.
efterurladdning	1. Anfallsaktivitet i EEG som uppträder efter repetitiv elektrisk stimulering av hjärnan via kortikala eller intracerebrala elektroder. 2. Episod med rytmisk aktivitet, uppträdande efter en potential, exempelvis en evoked potential eller en spike.
ekvipotential	Termen tillämpas på områden över skalpen eller elektroder som har samma elektriska potential vid ett bestämt tidsmässigt tillfälle. Tidigare använd synonym: isopotential.
[electrical status epilepticus during sleep (ESES)]	<i>Termen bör inte användas.</i> Se: CSWS.
[elektrocerebral inaktivitet]	<i>Rekommenderas ej i EEG-svar.</i> I EEG-svar rekommenderas i stället beskrivande ordval, exempelvis: Frånvaro av identifierbar elektrisk aktivitet med kortikalt ursprung, såväl spontan som framkallad av fysiologiska stimuli eller farmaka. Jämför: isoelektriskt EEG.
elektrod	En elektriskt ledande sensor som appliceras på eller i en region av skalpen eller hjärnan.
elektroдавstånd	Avstånd mellan två närliggande elektroder.
elektrodekrement / avflackning	En period med amplituddämpning, ofta med överlagrad snabb aktivitet.
elektrodimpedans / impedans	Den totala effektiva växelströmsresistansen, exempelvis mätt mellan elektrodpar. I EEG-sammanhang ofta samma som elektrodresistans. Anges i Ohm Ω, eller oftast kΩ.
elektroduppsättning	Definition av vilka elektroder som används vid en EEG-registrering.

elektroencefalografisk	Syftande till den bioelektriska registreringen oberoende av metod (det bör av sammanhanget framgå om EEG, EcoG, SEEG etc avses).
elektroencefalogram (EEG) / elektroencefalografi (EEG)	Registrering av hjärnans elektriska aktivitet, erhållet genom elektroder applicerade över eller införda i cerebrala cortex.
elektrografiskt status epilepticus	Uppträdande av ett i princip kontinuerligt eller repetitivt epileptiformt anfallsmönster i EEG. Termen skall åtskiljas från kliniskt status epilepticus, även om de kan förekomma samtidigt. Se: anfallsaktivitet.
elektrokortikografi (ECoG)	Registrering av EEG aktivitet erhållet genom elektroder applicerade direkt över eller införda i cerebrala cortex.
epileptiform aktivitet	Vågformer som tydligt skiljer ut sig från bakgrundsaktiviteten med karakteristisk morfologi som empiriskt förekommer hos de flesta patienter med epilepsi, men också kan saknas och även förekomma hos patienter utan epileptiska anfall. Epileptiform aktivitet skall uppfylla 4 av 6 kriterier: 1. Di- eller trifasiska vågor med skarp eller spikformad morfologi (dvs tillskärpt topp). 2. Annan vågduration än pågående bakgrundsaktivitet, antingen långsammare eller snabbare. 3. Asymmetrisk vågform: en skarpt stigande fas och en mer långsamt fallande avtagande fas, eller tvärt om. 4. Transienten följs av en långsam våg. 5. Bakgrundsaktiviteten påverkas / avbryts när den epileptiforma aktiviteten uppträder. 6. Distributionen över skalpen / potentialfältet skall ha en fysiologisk distribution, dvs ursprunget till potentialfältet skall sannolikt vara i storhjärnan.
episod	Tidsperiod i en EEG-registrering, där durationen är godtycklig men bör vara specificerad. Vanligen kortare än en sekvens.
episodisk	Som förekommer i episoder, tillfällig, övergående.
episodisk förlångsamning / episodisk lågfrekvent aktivitet / intermittent förlångsamning	Episodiskt uppträdande lågfrekvent aktivitet som inte orsakas av dåighet.
epok	Tidsperiod i en EEG-registrering, där durationen är godtycklig men bör vara specificerad.

explorerande elektrod	En elektrod (rutinmässigt ansluten till EEG-förstärkarens ingång 1) som registrerar elektrisk aktivitet gentemot en referenselektrod (rutinmässigt ansluten till EEG-förstärkarens ingång 2). Kommentar: Termen "aktiv elektrod" skall ej användas i detta sammanhang då alla registrerande elektroder kan anses vara aktiva, inklusive referenselektroden. Se även: referenselektrod.
extrem deltabrush / extreme-delta-brush	Ett karaktäristiskt mönster med nästan kontinuerlig rytmisk deltaaktivitet med överridande bursts av betaaktivitet. Vanligen symmetriskt och synkront, varierar ej med sömn-vakenhet eller stimuleringar. Mönstret har kopplats till autoimmun encefalit med anti-NMDA-receptor antikroppar.
fas	Ett fysikaliskt begrepp, vilket i EEG-sammanhang används för att beskriva en vågform ovanför eller under en tänkt baslinje. Kommentar: Varje fas, positiv eller negativ, avslutas då baslinjen nås, varför antalet faser alltid är en mindre än det antal gånger som baslinjen korsas.
fasvändning	Samtidiga kurvförändringar i motsatta riktningar i två eller flera kanaler. Om detta observeras i två kopplade bipolära kanaler tyder det på att potentialfältet har sitt maximum eller, mer sällan, minimum vid eller nära den gemensamma elektroden. Vid referentiellt montage tyder fasvändning på att dipolens ursprung är horisontellt i sulcusvägg längs gränsen mellan de två potentialfälten. Om man antar att det enbart finns en signalgenerator används fenomenet för att lokalisera normal och onormal EEG-aktivitet.
fluktuering / fluktuerande	Växlande förändring i frekvens, morfologi eller lokalisation, utan att kriterier för utveckling uppfylls. Eng: fluctuating.
fokal	Begränsad till ett litet område på skalpen och lokaliserad till den ena hemisfären.
fokus	En begränsad region av huvudet eller kortex (inklusive djupa strukturer) som visar en viss EEG-aktivitet, oavsett om denna är normal eller patologisk.

fotodrivning	Ett fysiologiskt svar i form av rytmisk aktivitet registrerad i bakre avledningar framkallad av repetitiva ljusblixtar. Kommentar: Termen skall endast användas om aktivitet som är i takt med stimulus och med frekvens lika med stimulusfrekvensen eller dess harmonier.
fotomyogen reaktion / fotomyogen respons	En reaktion under intermittent fotostimulering karaktäriserad av i registreringen förekommande korta repetitiva muskelpotentialer över huvudets främre regioner. Dessa ökar ofta vid fortsatt stimulering och upphör omedelbart vid avslutad stimulering. Ofta ses kliniskt samtidiga ögonrörelser/fladder och eventuellt muskelryckningar i ansikte och huvud. Synonym: Orbitofrontal fotomyogen reaktion (OPM).
fotoparoxysmal reaktion / fotoparoxysmal respons	Patologisk reaktion som innebär spike-and-slow-wave eller polyspike-and-slow-wave aktivitet som respons på fotostimulering. Reaktionen delas in i tre grupper: 1. Posterior stimulusberoende respons. 2. Posterior icke stimulusberoende respons. 3. Generaliserad fotoparoxysmal respons. Kommentarer: Aktivering av epileptiform aktivitet i vilokurva skall inte benämnas fotoparoxysmal respons. Orbitofrontal fotomyogen reaktion (OPM) är inte fotoparoxysmal respons. <i>Termen fotokonvulsiv skall inte användas.</i>
fotostimulering	Intermittenta ljusblixtar riktade mot den undersökta personens ögon. Används som aktivering av normal och patologisk aktivitet. Synonym: intermittent ljusstimulering.
frekvens	Antalet fullständiga cykler av upprepande vågformer eller komplex per sekund. Mäts i cykler per sekund (c/s) eller Hertz (Hz). Kommentar: Hz föredras vid exempelvis sinusrytmer medan c/s med fördel kan användas vid mer komplexa vågformer och grafoelement.
frekvensband	Frekvensområde.
frekvensspektrum	Fördelningen av amplituder som en funktion av frekvensen hos vågorna i en signal. I EEG-sammanhang presenteras frekvensspektrumanalys/spektralanalys ofta i diagramform med frekvens på x-axeln och amplitud på y-axeln.

frontal (långsam) dysrytmi / anterior (långsam) dysrytmi	Normalt neonatalt mönster mellan GV 32-44 med deltavågor (50-100 μ V) frontalt bilateralt som uppträder solitärt eller i korta episoder, vanligen synkront och symmetriskt.
frontal intermittent rytmisk deltaaktivitet (FIRDA)	Tämligen regelbundna, approximativt sinusoidala eller sågtandsformade, deltavågor vanligen uppträdande i korta sekvenser, intermittent rytmisk delta-aktivitet (IRDA) med frekvens på 1.5-2,5 Hz och oftast uppträdande bilateralt synkront över frontala områden (ibland unilateralt). FIRDA är ofta associerat med mild/måttlig ospecifierad encefalopati.
frontala skarpa transienter / encoche frontale	Normalt neonatalt grafoelement mellan GV 34-44 i form av frontala breda difasiska skarpa vågor (50-100 μ V), vanligen bilaterala men kan uppträda unilateralt. Ses vanligen i övergång mellan aktiv och stilla sömn.
förekomst / mängd (andel)	Andel av registreringen eller av en specificerad epok som innehåller ett visst EEG-mönster. Föreslagen klassificering: $\geq 90\%$: kontinuerligt/, 50–89%: rikligt/, 10–49%: måttligt, 1–9% sparsamt, och $< 1\%$ mycket sparsamt. Kommentar: för motsvarande beskrivning gällande potentialer och avgränsade urladdningar, se: förekomst / mängd (antal).
förekomst / mängd (antal)	Mått på hur ofta en potential eller avgränsad urladdning ses under en EEG-registrering. Föreslagen klassificering: oavbrutet pågående: kontinuerlig, ≥ 1 per 10 s: riklig, > 1 /min men färre än 1 per 10 s: måttlig, > 1 /h men färre än 1/min: sparsam, < 1 /h: enstaka. Kommentar: för motsvarande beskrivning av rytmiska EEG-mönster, se: förekomst / mängd (andel).
förlångsammad bakgrundsaktivitet	Bakgrundsaktivitet med frekvenser nedom normalområdet för ålder och vakenhetsgrad.
[förstärkning]	<i>Bör inte längre användas.</i> Inaktuell benämning som tidigare använts för att beteckna förhållandet mellan registrerad (ingående) spänning och utskriftsamplitud. Rekommenderad synonym: känslighet.
gammaaktivitet	Rytm inom frekvensområdet > 30 -80 Hz.

gammaband	Frekvensområdet från >30 till och med 80 Hz.
gammarytm	Rytm inom frekvensområdet >30-80 Hz.
gammavåg	Våg med duration 1/30–1/80 s (12,5–33 ms), motsvarande en frekvens inom gammaområdet.
gemensam referenselektrod	Den elektrod som är referenselektrod mot vilken potentialvariationerna i alla övriga elektroder mäts.
generaliserad	Allmänt: En EEG-aktivitet som är spridd över alla huvudets regioner, vanligast med ett frontalt, sällan med ett occipitalt, maximum. Strikt: Bilaterala EEG-urladdningar som huvudsakligen uppträder symmetriskt och synkront över motsvarande regioner av huvudet. Generaliserade epileptiska anfall antas uppstå i någon punkt inom, och snabbt engagera, bilateralt utbredda nätverk. Kommentar: Termen »generaliserat anfall» är reserverad för anfall med generaliserad start. Det som tidigare benämndes »sekundärt generaliserat» anfall kallas nu i stället »fokalt till bilateralt tonisk-kloniskt» anfall.
generaliserad paroxysmal snabb aktivitet (GPFA) / generaliserad paroxysmal högfrekvent aktivitet (GPFA)	Bilateralt synkrona burstar av spikes med duration på 2-10 s, frekvens på 10-25 Hz (oftast kring 10 Hz), maximum frontalt och endast uppträdande i sömn. Detta grafoelement anses kopplat till Lennox-Gastaut-syndromet. <i>Tidigare synonym: runs of rapid spikes - denna term bör inte användas.</i>
generaliserade periodiska urladdningar / generaliserade periodiska komplex	Periodiska urladdningar / periodiska komplex (enligt definitionen av dessa) med generaliserad utbredning, d.v.s. bilateralt, synkront och symmetriskt. <i>Tidigare synonymer: generaliserade periodiska epileptiforma urladdningar och generalized periodic epileptiform discharges (GPEDs) - dessa termer bör inte användas.</i>
generalisering	Bilateral spridning av EEG-aktivitet från begränsade områden till alla huvudets regioner.
graoelement	Alla EEG-formationer (transienter, potentialer eller rytmer), antingen fysiologiska eller patologiska, som är urskiljbara från bakgrundsaktiviteten. Karaktäriserade av exempelvis namn, morfologi, lokalisation, duration, frekvens (om rytmisk), sättet de uppträder på och eventuell relation till aktiverande eller modulerande faktorer.

grundrytmsvariant	EEG-rytm som registreras över huvudets bakre delar och betar sig som den postcentrala grundrytmen, men med frekvens som ofta är supra- eller sub-harmonisk till i andra delar av registreringen förekommande postcentral grundrytm med frekvens inom alfabandet. <i>Tidigare använda alfavariant-rytm, snabb respektive långsam använder vi inte längre</i> , utan istället snabb/långsam grundrytmsvariant.
Hertz, Hz	Frekvensenhet. Se även frekvens.
hypersynkroni / hypersynkronisering	EEG-mönster vid ökad synkronisering av neuronal aktivitet. Exempel hypnagog hypersynkroni.
hyperventilation	Forcerad regelbunden djupandning under flera minuter. Används som provokation av patologisk aktivitet.
hypnagog hypersynkroni / hypnagog hypersynkronisering	Normalmönster under dåsighet och insomning hos barn med plötsligt uppträdande bursts av 3-5 c/s högamplitudig väsentligen regelbunden aktivitet med maximum fronto-centralt, överlagrade lågamplitudiga spikes kan normalt ingå i mönstret. Beskrivet mellan 3 månaders och 13 års ålder, vanligast vid 4-9 år.
hypsarytmi	Patologiskt EEG-mönster bestående av högamplitudiga, asynkrona och oregelbundna långgamma vågor vilka uppträder tillsammans med multifokala spikes och sharp waves. Bakgrunden är vanligen högradiskt disorganiserad. Mönstret är vanligast under non-REM sömn. Varianter finns, tex asymmetriskt mönster, och benämns då modifierad hypsarytmi. Mönstret bör beskrivas. Kommentarer: Tolkningsterm som vanligen, men inte undantagslöst, ses vid diagnosen infantil spasm / West syndrom.
höfrekvensfilter	En krets som släpper igenom signaler med frekvens under angivet värde och reducerar EEG-kanalens känslighet för frekvenser över angivet värde. Filteregenskaperna kan skilja sig mellan olika typer av EEG-apparater. <i>Ej rekommenderad synonym: lågpasfilter.</i>
höfrekvent aktivitet / snabb aktivitet	Aktivitet med frekvenser högre än alfa-bandet (över 13 Hz), alltså beta- och gammaaktivitet.
höfrekventa oscillationer (HFOs)	Övergående burst-liknande EEG-aktivitet med frekvens > 80 Hz. Delas in i 'ripples' (80-250 Hz) och 'fast ripples' (250-500 Hz).

[högpasfilter]	<i>Rekommenderas inte.</i> En krets som släpper igenom signaler med frekvens över angivet värde och reducerar EEG-kanalens känslighet för frekvenser under angivet värde. Filteregenskaperna kan skilja sig mellan olika typer av EEG-apparater. Rekommenderad synonym: lågfrekvensfilter.
iktal	Epileptiform eller rytmisk aktivitet, vilken bedöms uppfylla aktuella internationella kriterier för anfallsaktivitet eller status epilepticus.
iktalt-interiktalt kontinuum	En rent elektroencefalografisk term för EEG-bild där rytmicitet eller epileptiform aktivitet inte uppfyller kriterier för elektrografisk status epilepticus eller elektrografisk anfallsaktivitet, men där säker gränsdragning mellan interiktal epileptiform aktivitet och subklinisk anfallsaktivitet ej kan göras.
index	Används i EEG-sammanhang som kvantifierat mångdmått på normalt eller avvikande mönster och anger procentandelen av aktiviteten under en definierad tidsperiod. Till exempel: alfaindex och spike-wave-index.
interiktal	Aktivitet som registreras då patient inte kliniskt och/eller elektrografiskt har anfall.
intermittent ljusstimulering	Se: fotostimulering.
intrakraniell EEG-registrering	Se: intrakraniell elektrod.
intrakraniell elektrod	EEG-elektrod placerad innanför skallbenet.
[isoelektrisk]	Registrering erhållen från ett par ekvipotentiella elektroder (se ekvipotential). <i>Termen bör ej användas för att beskriva en registrering som helhet. (Se även elektrocerebral inaktivitet).</i>
kanal	Systemet för att detektera, förstärka och visualisera potentialskillnader mellan ett par elektroder, eller en elektrod mot en datorberäknad referens (exempelvis common average-referens). Synonym: avledning. En uppsättning av flera EEG-kanaler kallas montage.
K-komplex	Ett grafoelement som normalt förekommer variabelt under sömn, spontant eller efter plötslig sensorisk stimulering, oftast bestående av högamplitudig difasisk långsamma vågor (vanligen med frontocentralt max) tillsammans med en sömnspole.

komplex	En episod med två eller flera vågor som har en karaktäristisk form och som när den återkommer har ett tämligen likartat utseende och som skiljer sig från bakgrundsaktiviteten. Används exempelvis för spike-and-slow-wave-komplex och andra interiktala och iktala epileptiforma grafoelement.
kontinuerlig EEG-monitorering (cEEG)	Längre oavbruten EEG-registrering i syfte att monitorera kortikal aktivitet. Analys och tolkning utförs vanligtvis intermittent, ofta med stöd av olika kvantitativa EEG-metoder (se qEEG). Används framförallt i intensivvårdssammanhang.
kontinuerlig förlångsamning / kontinuerlig lågfrekvent aktivitet	Oavbrutet pågående lågfrekvent aktivitet (theta- eller deltaband) som kan vara rytmisk, polymorf, komma och gå men ej upphöra, och har variabel amplitud och morfologi. Typiskt icke-responsiv till externa stimuli och överstiger otvetydigt det som kan anses normalt för ålder och vakenhetsstadium.
kvantitativt EEG (qEEG)	Bearbetning och analys av digitaliserad EEG-data, så som exempelvis olika powerberäkningar utgående från Fourier-transformering och visualiserad på olika sätt. Även beräkning av statistiska variabler så som vågfas och samvariation (coherence).
känslighet	Kvoten mellan ingående spänning och utgående utskriftsamplitud. Mäts i mikroV/cm ($\mu\text{V/cm}$). <i>Tidigare synonym: förstärkning - denna term bör inte användas.</i>
lambdavåg	Potential uppträdande i occipitala regionerna på vakna personer under visuellt utforskande. Potentialerna är oftast positiva relativt andra områden och är bundna i tiden till sackadiska ögonrörelser. Amplituden varierar, men är vanligen $< 50 \mu\text{V}$. Har fått sitt namn för att morfologin liknar den grekiska bokstaven lambda (λ).
lateraliserad	Fenomen som omfattar den ena sidan av huvudet, eller där ena hemisfären dominerar.
lateraliserade periodiska urladdningar (LPDs) / lateraliserade periodiska komplex	Periodiska urladdningar / periodiska komplex (enligt definitionen av dessa) med lateraliserad utbredning, d.v.s. antingen unilateral eller om bilateral med betydande sidoskillnad. <i>Tidigare synonym: periodic lateralised epileptiform discharges (PLEDs) - denna term bör inte användas.</i>

longitudinellt bipolärt montage	Ett montage bestående av bipolära kanaler från parasagittala eller laterala elektrodpar längs longitudinella rader, vanligen ofta framifrån och bakåt, samt ordnade från vänster till höger respektive lateralt till centralt. Synonym: "double-banana" montage ("dubbel-banan").
lugn sömn	Normalt sömnstadium hos spädbarn. Karakteriseras av slutna ögon, inga snabba ögonrörelser eller rörelser i kroppen bortsett från enstaka sugrörelse eller myokloni. Hos fullgångna barn visar EEG tracé alternant (se denna term), hos prematura barn < 34 veckor tracé discontinu (se denna term). Eng: Quiet sleep
lågfrekvensfilter	En krets som släpper igenom signaler med frekvens över angivet värde och reducerar EEG-kanalens känslighet för frekvenser under angivet värde. Filteregenskaperna kan skilja sig mellan olika typer av EEG-apparater. <i>Ej rekommenderad synonym: högpasfilter.</i>
lågfrekvent aktivitet / långsam aktivitet	Aktivitet med frekvenser lägre än alfa-bandet (under 8 Hz), alltså theta- och deltaaktivitet.
[lågpassfilter]	<i>Rekommenderas inte.</i> En krets som släpper igenom signaler med frekvens under angivet värde och reducerar EEG-kanalens känslighet för frekvenser över angivet värde. Filteregenskaperna kan skilja sig mellan olika typer av EEG-apparater. Rekommenderad synonym: högfrekvensfilter.
lågvoltigt EEG / lågamplitudigt EEG	EEG registrerat under vakenhet karaktäriserat av aktivitet med amplituder ej överstigande 20 µV i någon skalpregion. Normal bakgrundsvariant.
långsam våg	Våg med duration längre än alfavågor (över 125 ms), alltså theta- och deltavågor. Eng: Slow wave.
medellinjestheta	Grafoelement som är en normalvariant. Thetarytm lokaliserad till mittlinjen, strax anteriort om vertex, som uppträder under psykologisk stress/kognitiv ansträngning. Ses vanligtvis hos yngre vuxna (<30 års ålder). Mönstret anses vara normalt svar på kognitiva uppgifter. <i>Tidigare använd synonym: ciganek-rytm - denna term bör inte användas.</i>
medelvärdesmontage / common-average-montage	Montage där kanalerna visar potentialskillnad mellan varje utforskerande elektrod och en medelvärdesreferens.

medelvärdesreferens / common-average-referens	Datorberäknat värde av alla eller flertalet elektroder som används som referenselektrod. Används för medelvärdesmontage.
montage	Arrangemang med vilket ett antal avledningar visas simultant och i bestämd ordning på en EEG-registrering, ofta framifrån och bakåt, från vänster till höger samt lateralt till centralt. Tidigare synonym: avledningsprogram.
montage med gemensam referenselektrod	Montage där kanalerna visar potentialskillnad mellan varje utforsande elektrod och en gemensam referenselektrod.
multifokal	Aktivitet med tre eller fler åtskilda foci (jmf fokal/regional).
myrytm	Rytm med frekvens 7 - 11 Hz bestående av bågformade vågor uppträdande under vakenhet över huvudets central- eller parietalregioner. Blockeras eller dämpas mest tydligt av kontralateral rörelse, tanke på rörelse, rörelseberedskap eller taktil stimulering. Har fått sitt namn för att morfologin liknar den grekiska bokstaven my (μ) och att den är lokaliserad över sensorimotorisk hjärnbark.
mönster	Karakteristisk regelbunden eller repetitiv EEG-aktivitet med huvudsakligen konstant period.
non-REM-sömn (NREM)	Term som omfattar alla sömnstadier utom REM-sömn (se även REM-sömn).
normalvariant	Avvikande grafoelement som empiriskt visats sakna koppling till epileptiskt eller annat patologiskt tillstånd.
notch-filter / 50 Hz-filter	Ett bandpassfilter (se denna term) som selektivt dämpar frekvenser från elektriska nät och därmed störningar från annan elektrisk apparatur. Frekvensen varierar därför mellan länder (50 Hz eller 60 Hz).
oberoende (i tiden)	Ej beroende / samvarierande med annan EEG-aktivitet. Synonym: asynkroni.
occipital intermittent rytmisk deltaaktivitet (OIRDA)	Tämligen regelbundna, approximativt sinusoidala, deltagor vanligen uppträdande i episoder, intermittent rytmisk deltaaktivitet (IRDA) med frekvens på 2-3 Hz i occipitala områden uni- eller bilateralt. OIRDA kan ses vid ärftlig generaliserad epilepsi och kan ofta hämmas av ögonöppning.

oregelbunden	Används om EEG-vågor och komplex med varierande period och/eller ojämn kontur. Synonym: polymorf.
paroxysmal	Beskrivande term för grafoelement med abrupt start, snabbt uppnått maximum och plötsligt upphörande som är avgränsbart från bakgrundsaktiviteten. <i>Rekommenderas inte, utom i samband med vedertagna termer som GPFA (se denna term), eftersom begreppet är ospecifikt och användandet av mer specifika beskrivningar rekommenderas.</i>
peak	Punkten med maximal amplitud för en våg. Oftast negativ, men peak används även för positiv peak vid begrepp som peak-to-peak. Synonym: topp.
period	Cykellängd; sammanhängande tidsintervall.
periodisk	Termen tillämpas på: 1. Vågor eller komplex som uppträder i en sekvens med ungefärligen regelbunden frekvens. 2. EEG-vågor eller komplex som uppträder intermittent med ungefärligen regelbundna intervall, vanligen en till flera sekunder. (Se periodiska urladdningar)
periodiska urladdningar / periodiska komplex	Repetitivt uppträdande vågform med relativt konstant morfologi och duration, där de konsekutiva vågformerna är tydligt avskilda från varandra och med ett väsentligen regelbundet intervall. Vågformerna kan vara urladdningar (med duration < 0,5 sekund oberoende av antal faser alternativt med duration på minst 0,5 sekund om maximalt 3 faser) eller komplex om de uppfyller kriterierna för dessa. Kommentar: ACNS anger att för att ett komplex skall få kallas periodiskt skall det pågå minst 6 cykler och enligt senaste definitionen (Hirsch 2021) indelas i generaliserade (GPDs), lateraliserade (LPDs), oberoende bilaterala (BIPDs), oberoende unilaterala (UIPDs) eller multifokala (MfPDs).
polaritet	Positiv eller negativ potentialskillnad som föreligger vid en given tidpunkt mellan två elektroder.
polygrafisk registrering	Samtidig registrering av ett flertal (minst tre) fysiologiska parametrar, t.ex. blodtryck, EEG, EKG, EMG, EOG, respiration.

polymorf	Används om EEG-vågor och komplex med varierande period och/eller ojämn kontur. Synonym: oregelbunden.
polyspike(-and)(-slow) -wave(-komplex)	En sekvens bestående av två eller flera spikes associerade med en eller flera långsamma vågor.
polyspike-komplex / urladdning av polyspikes	En sekvens med två eller flera spikes.
positiva occipitala skarpa transienter under sömn (POSTS)	Normalvariant. Skarpa vågor med maximum occipitalt, med positivitet relativt andra områden och spontant uppträdande under sömn. Kan vara enstaka eller repetitiva.
positiva rolandiska skarpa vågor	Patologiska vågor under neonatalperioden med positiva, bredbasiga sharp waves med duration < 0,5 sek, lokaliserade i centrala regioner (C3/C4/Cz). Associerade med vitsubstansskador hos prematura barn.
posterior grundrytm / postcentral grundrytm	Rytmisk aktivitet som uppträder under vakenhet över bakre delarna av skallen, vanligen med högst amplitud occipitalt. Ses bäst vid slutna ögon och avslappning och relativ mental inaktivitet. Blockeras eller försvagas av uppmärksamhet, särskilt visuell sådan, mental aktivitet samt sänkt vakenhetsgrad. Kommentar: vanligtvis med frekvens inom alfabandet hos friska vuxna.
potential	I allmänhet: Synonym till EEG-våg. Strikt: Spänning.
potentialfält	En EEG-signals negativa och positiva spänningsdistribution vid en given tidpunkt på skalpen, på cerebrala kortex eller i hjärnparenkymet.
potentialkarta	Topografiskt sätt att visa spänningsdistributionen över skalpen med hjälp av ekvipotentiella linjer och färgskalor. Vanligtvis baserad på montage med gemensam medelvärdesreferens. Analys av potentialkartor kan ge en uppskattning av en källas lokalisation och riktning.
powerspektrum	Presentation av frekvensspecifik power (amplitud i kvadrat). I EEG-sammanhang presenteras powerspektrumanalyser ofta i diagramform med frekvens på x-axeln och power på y-axeln. Se även: frekvensspektrum samt qEEG.

prematur temporal theta	Normalt prematurmönster med korta episoder av rytmiska sharp waves (4–7 Hz), ofta höga (upp till 125 uV) med maximum temporalt, kan finnas bilateralt eller sidoskiftande. Uppträder mellan GV 24-34, oftast GV 29-31, vanligast i aktiv sömn. Synonym: sågtandstheta.
provokation	Åtgärd som utförs för att öka eller framkalla normal eller patologisk EEG-aktivitet. Exempel: hyperventilation, fotostimulering, sömn eller sensorisk stimulering. Synonym: aktivering.
reaktionstidsmätning	Funktionsprov där man under EEG-registreringen mäter reaktivitet i form av latens mellan auditivt stimulus och svar i form av nedpressning av tryckknapp. Kan ingå i bedömningen avseende innehav av körkort enligt transportstyrelsens regelverk. Jämför: tryckknappstest, som är ett alternativt funktionsprov.
reaktivitet	Fenomen som föreligger om EEG-mönstret tydligt och reproducerbart förändras vid sensorisk (visuell, auditiv, smärtrelaterad) stimulering. Förändringen kan omfatta frekvens, morfologi och/eller amplitud, inklusive förlångsamning och attenuering . Kommentar: muskelaktivitet, ögonrörelser och EKG-artefakter som uppträder i samband med stimuleringen räknas ej som reaktivitet.
referenselektrod	I allmänhet: En elektrod mot vilken potentialvariationerna i andra elektroder mäts. Strikt: En elektrod ansluten till EEG-förstärkarens ingång 2, och som är så placerad att den minimerar sannolikheten att ta upp samma aktivitet som den utforsknings elektroden (vilken är ansluten till EEG-förstärkarens ingång 1) eller andra aktiviteter. Kommentar: En referenselektrod ansluten till ingång 2 på alla eller flera EEG-förstärkare kallas en gemensam referens (Eng: common reference).
referentiell avledning	Registrering från ett elektrodpar bestående av en utforsknings elektrod (rutinmässigt ansluten till EEG-förstärkarens ingång 1) och en referenselektrod (ansluten till EEG-förstärkarens ingång 2). Se även: referenselektrod, referentiellt montage.
referentiellt montage	Ett montage bestående av referentiella avledningar. Eng: referential montage.

regelbunden	Tillämpas på vågor och komplex med approximativt konstant period och relativt likformigt uppträdande.
regional	Lokaliserad till ett större område på skalpen, engagerande en eller flera lober, men lokaliserad till den ena hemisfären.
REM-sömn	Ett sömnstadium som karakteriseras av relativt låg amplitudig EEG-aktivitet av blandade frekvenser och samtidig generell kraftig minskning av (axial) skelett-muskeltonus. Sågtandsvågor kan registreras, men sömnspolar får ej förekomma. Under s.k. fasisk REM ses framförallt horisontella snabba ögonrörelser (Rapid Eye Movements) och oregelbunden snabb andningsfrekvens. Mellan sådana episoder ses tonisk REM, med samma EEG utseende men utan ögonrörelser och som regel med långsammare andningsfrekvens.
rolandiska spikes / rolandiska skarpa vågor	Kommentar: Uttrycket är oegentligt eftersom "Rolandiska" syftar på sulcus centralis och intilliggande kortext och komplexen har dessutom ofta längre duration än spikes varför termen inte rekommenderas. Rekommenderad synonym: centrotemporala sharp-waves/komplex. <i>Tidigare synonym: benigna epileptiforma urladdningar hos barn, BECT - denna term bör inte användas.</i>
rytm	EEG-aktivitet bestående av vågor med approximativt konstant frekvens.
rytmisk	Regelbundna vågor som uppträder med konstant period, väsentligen oförändrad morfologi och där varje vågform går in i nästa utan mellanrum. Jämför periodisk.
rytmisk midtemporal thetaaktivitet under dåsighet (RMTD) / rytmisk temporal thetaaktivitet under dåsighet (RMTD)	Normalvariant. Karakteristisk episodisk förekomst av 4 - 7 Hz vågor, som ofta är uppblandad med snabbare frekvenser, uppträdande i temporalregionerna under dåsighet. <i>Tidigare synonym: psykomotor variant mönster - denna term bör inte användas.</i>
sekundär bilateral synkroni/synkronisering	Spridning av initial fokal eller regional epileptiform aktivitet till andra hemisfären.
sekvens	Tidsperiod i en EEG-registrering, där durationen är godtycklig men bör vara specificerad. Vanligen längre än en episod.

sfenoidalelektrod	Metalltrådselektrod instucken genom mjukvävnaden under arcus zygomaticus så att spetsen är placerad vid skallbasen nära foramen ovale, för att möjliggöra EEG-registrering från mediala temporalloben.
sharp(-and)(-slow)-wave(-komplex)	Ett epileptiformt komplex med en sharp wave och en slow wave.
skarp våg / sharp-wave	En epileptiform potential, vilken är klart avskiljbar från bakgrundsaktiviteten, med markerad skarp topp vid vanlig tidsskala 30 mm/s och ungefärlig duration 70 - 200 msek. Huvudkomponenten är vanligen negativ relativt andra områden. Amplituden varierar. Kommentarer: 1. Termen skall användas för epileptiforma potentialer och bör således inte användas vid beskrivning av distinkta normala fysiologiska händelser såsom vertexvågor och lambdavågor. Även om sådana händelser kan innehålla vågor som uppfyller kriterier för sharp wave är termen i sig så starkt förknippad med epileptiforma potentialer att det finns risk för missförstånd, varför det skall undvikas. 2. Termen skall ej användas om spetsiga/tillskärpta potentialer som är dåligt avgränsade från bakgrundsaktiviteten samt enskilda spetsiga/tillskärpta potentialer i EEG-rytmen. 3. Sharp-waves skall skiljas från spikes, dvs liknande potentialer som har kortare duration. Distinktionen är godtycklig och tjänar primärt beskrivande syften.
small-sharp-spikes (SSS)	Normalvariant. Lågamplitudiga ($<50 \mu V$) transienter med mycket kort duration ($<50 \text{ ms}$) ofta efterföljda av lågvoltig thetavåg som under sömn kan uppträda i temporalregionerna. Förekommer unilateralt, bilateralt synkront eller bilateralt oberoende. <i>Tidigare synonym: benign epileptiform transients during sleep (BETS) - denna term bör inte användas.</i>
solitär	I tiden ensamt uppträdande.
source-montage / källmontage	Ett montage där EEG-kanalerna i princip visar potentialförhållanden för varje elektrod i förhållande till den viktade medelpotentialen från intilliggande elektroder. Kanalerna visualiseras ofta längs longitudinella rader, vanligen ofta framifrån och bakåt, samt ordnade från vänster till höger respektive lateralt till centralt. Detta montage kan användas för att lokalisera fokala avvikelser. Eng: source derivation/Laplacian montage.

spike / spik	En potential, vilken är klart avskiljbar från bakgrundsaktiviteten, med markerad skarp topp vid vanlig tidsskala (30 mm/s) och ungefärlig duration om 20 - 70 msek. Huvudkomponenten är vanligen negativ relativt andra områden. Amplituden varierar. Kommentarer: 1. Termen är starkt kopplad till epileptiform aktivitet, även om den även förekommer i beskrivning av en del normalmönster. Man bör vara medveten om denna språkliga "belastning" och begränsa användandet till epileptiforma potentialer eller i annat fall vara tydlig att det rör sig om normalmönster. 2. Spikes skall skiljas från sharp-waves, dvs liknande potentialer som har längre duration. Distinktionen är godtycklig och tjänar primärt beskrivande syften.
spike(-and)(-slow)-wave(-komplex)	Ett epileptiformt komplex med en spike och en slow wave.
spole	En spolformad episod av rytmisk aktivitet. Vanligast förekommande som sömnspole.
spridning	En aktiv neuronal process där elektrisk aktivitet sprider sig från ett område i hjärnan till ett annat.
standardiserad elektrodplacering	Placering enligt 10 - 20 systemet.
stereo-EEG (SEEG) / stereotaktiskt elektroencefalogram (SEEG)	Intrakraniell EEG registrering med djupelektroder implanterade med stereotaktisk metodik utifrån hypotes om anfallsursprung och spridningsvägar baserat på semiologi, skalp-video-EEG, anatomisk och ev. funktionell imaging.
stimulus-framkallade rytmiska, periodiska eller iktala urladdningar (SIRPIDs)	Vassa vågformer som är rytmiska, periodiska eller iktala och som uppträder hos komatösa patienter vid försök till väckning genom olika stimuli (ljud eller annan sensorisk stimulering såsom smärtprovokation, sugning av luftvägar eller annan omvårdnad). Dessa vågor kan vara regionala eller lateraliserade, bilaterala eller generaliserade, och ha varierande duration. Deras patofysiologi och kliniska signifikans är oklar, men vid vissa tillfällen kan de vara associerade till kliniska anfall.
struktur / organisation	Graden i vilken den postcentrala grundrytmen eller bakgrundsaktiviteten överensstämmer med vissa karakteristika (exempelvis frekvens, amplitud och anterior-posterior gradient) som ses hos majoriteten av normalpopulationen i samma åldersgrupp.

subclinical rhythmic electrographic discharges of adults (SREDA)	Episodiskt uppträdande EEG-mönster som övervägande ses hos vuxna och innehåller blandade frekvenser, oftast inom thetabandet och vanligtvis med en duration på 40-80 s. Mönstret kan likna anfallsaktivitet men saknar kliniska korrelat och den för anfallsaktivitet typiska utvecklingen av frekvens, morfologi och distribution. Signifikansen av detta ovanliga mönster är oklar men fyndet skall ses som icke-epileptiformt.
subduralelektrod	Elektrod som vid neurokirurgisk operation placeras på hjärnnytan inför intrakraniell EEG-registrering. Finns både som remsor / strippar och mattor / griddar.
suppression	Period med bakgrundsaktivitet < 10 µV.
symmetri	Approximativt lika amplitud, frekvens och form för EEG-aktiviteter över homologa områden av huvudet. Jämför: asymmetri.
synkroni	När EEG-vågor eller andra grafoelement i olika regioner, inom samma hemisfär eller motsatta, uppträder samtidigt. Beskrivs i EEG-utlåtande som synkron/-t. Kommentarer: Termen synkron anger endast avsaknad av tydlig tidsskillnad. Definitionen avviker från hur den fysiska termen synkron definieras.
sågtandsvågor / sågtandstheta	Normalt prematurmönster med korta episoder av rytmiska sharp waves (4–7 Hz), ofta höga (upp till 125 µV) med max temporalt, kan finnas bilateralt eller sidoskiftande. Kan finnas mellan GV 24-34, max GV 29-31, vanligast i aktiv sömn. Förekommer också normalt under REM-sömn hos vuxna/äldre barn. Synonym: prematur temporal theta.
sömnspole	Episod av spolformad aktivitet med frekvens 11- 16 Hz, oftast 12 - 14 Hz, och duration minst 0,5 sekund. Ses under sömn i stadier djupare än N1. Aktiviteten är diffust spridd men har högre amplituder över huvudets centrala regioner.
sömnstadier	Stadier av sömn indelas i N1, N2, N3 och REM, bäst demonstrerade med polygrafiska registreringar omfattande minst EEG, EOG och EMG.
sömnstrukturer	Samlingsterm för EEG-mönster som förekommer fysiologiskt under normal sömn, tex vertexvågor och sömnsplar. Skall ej förväxlas med termen sömnstruktur där man åsyftar sömnarkitekturen / sekvens av olika sömnstadier under en natts sömn.

temporal intermittent rytmisk deltaaktivitet (TIRDA)	Korta sekvenser av ofta sågtandsformade deltavågor, intermittent rytmisk deltaaktivitet (IRDA), med frekvens på 1-3,5 Hz och oftast uppträdande över anteriora delar av temporalloberna. TIRDA kan uppträda uni- eller bilateralt, ofta i anslutning till dåsigheit eller ytlig sömn och är associerat till temporallobsepsi.
thetaaktivitet	Rytm med frekvens från 4 till under 8 Hz.
thetaband	Frekvensområdet från 4 till under 8 Hz.
thetarytm	Rytm med frekvens från 4 till under 8 Hz.
thetavåg	Våg med duration 1/4–över 1/8 s (>125–250 ms), motsvarande en frekvens inom thetabandet.
tidsbas / tidsupplösning	Används för att i digitala EEG-system specificera tidsupplösningen på visad registrering, antingen sekunder per skärm eller mm/s. Historiskt användes termen pappershastighet som syftade på matningshastigheten för papper i analoga EEG-maskiner mätt i cm/s eller mm/s.
topp	Punkten med maximal negativ amplitud för en våg. Synonym: peak.
tracé alternant	Normalt EEG-mönster hos fullgångna och nästan fullgångna nyfödda (från och med 34-36 GA) under lugn sömn, karakteriserat av skurar av slow waves alternerande med perioder av lågampplitudig blandaktivitet. Skall skiljas från burst-suppression-mönster, då det under tracé alternant ej får förekomma helt tysta sekvenser.
tracé continu	Spädsbarnsmönster i EEG med kontinuerlig bakgrundsaktivitet inom theta- eller deltabandet som normal utveckling från tidigare diskontinuerliga mönster.
tracé discontinu	Normalt diskontinuerligt mönster hos prematura barn som karakteriseras av omväxlande episoder med högampplitudig (upp till 300 μ V) aktivitet med blandade frekvenser och episoder med lågampplitudig (< 25 μ V) aktivitet. Mönstret ses både under vakenhet och sömn upp till GV 30, därefter enbart under lugn sömn upp till GV 38. Skall skiljas från burst-suppression mönster och ej användas vid beskrivning av patologisk diskontinuitet hos fullgångna barn.
transient	Varje isolerad solitär våg eller komplex som avviker från bakgrundsaktiviteten.

transversellt bipolärt montage	Ett montage bestående av bipolära kanaler från elektrodpar längs transversella rader, vanligen ofta från vänster till höger och ordnade framifrån och bakåt.
trifasisk våg	Grafoelement som karakteriseras av högamplitudiga (över 70 μ V) positiva skarpa vågor som både föregås och efterföljs av negativa vågor, där den första negativa vågen vanligen har lägre amplitud och kortare duration (ser ut som en sharp-wave) medan den senare negativa vågen har betydligt längre duration. De trifasiska vågorna är vanligen bilaterala, har ofta en antero-posterior amplitudgradient (även om gradienten ibland kan vara omvänd) och de uppträder i rytmiska sekvenser med 1-2 komplex per sekund ofta utan tydlig bakgrundsaktivitet mellan komplexen. De trifasiska vågorna förekommer vid många olika tillstånd, exempelvis vid metabol encefalopati.
tryckknappstest	Funktionsprov där man under EEG-registreringen bedömer förmågan att upprätthålla regelbundna, alternerande knapptryck. Kan ingå i bedömningen avseende innehav av körkort enligt transportstyrelsens regelverk. Jämför: reaktionstidsmätning, som är ett alternativt funktionsprov.
ungdomspotentialer / ungdomsdelta	Normalvariant. Enstaka långsamma vågor som ses uppblandade med den postcentrala grundrytmen hos unga personer (vanligtvis 4-25 år). Eng: posterior slow waves of youth.
unilateral	På ena sidan av huvudet (eller kroppen).
urladdning	Grafoelement med duration kortare än 0,5 s oavsett antal faser eller längre grafoelement med maximalt 3 faser. Används ofta vid beskrivning av interiktal eller iktal epileptiform aktivitet.
utveckling / utvecklande	Förekomst av successiv förändring i frekvens, form, amplitud eller spridning till andra elektroder. Eng: evolving.
vertexvåg	Normal sharp-wave, maximal vid vertex /Cz, negativ relativt andra områden, uppträdande spontant under sömn eller som respons till ett sensoriskt stimulus under sömn eller vakenhet.

wicket spikes / wicket waves	Monofasiska emellanåt tillspetsade bågformade vågor som uppträder solitärt eller i serier över temporalregionerna. Detta är vanligen, men inte alltid, ett unilateralt fenomen som framträder under dåsighet eller ytlig sömn. De utgör en benign fysiologisk variant.
våg	Alla förändringar i potentialskillnad mellan elektrodpar i en EEG-registrering, antingen uppkomna från hjärnan (EEG-våg), eller utanför (extracerebralt orsakad potentialskillnad, dvs artefakt).
vågform	Formen på en EEG-våg. Synonym: vågmorfologi.
vågmorfologi	Formen på en EEG-våg. Synonym: vågform.
ytlig sömn	Non-REM sömnstadium N1 och N2. Kännetecknas av rullande ögonrörelser, lågamplitudig EEG-aktivitet med blandade frekvenser, vertexvågor. K-komplex och sömnspolar ses i stadium N2. Se även djupsömn.

